

Co je to Hurikán?

Hurikán je tropická cyklona (tlaková níže), ale ne však jediná. Tropické cyklony se odlišují podle místa svého vzniku a působení. **Kromě hurikánů tu jsou ještě:** cyklony, které se vyskytují v Bengálském zálivu a Arabském moři, tajfuny v okolí Japonska, uragány v Karibském moři, orkány v Indickém oceánu a willy-willies v okolí Austrálie. Hurikány působí v Atlantském oceánu. Hurikánem se tato bouře stane při zvýšení rychlosti větru nad 33 metrů za sekundu, což je přibližně 120 kilometrů za hodinu. Například letošní hurikán Ivan měl nad pevninou rychlost větru 210 kilometrů za hodinu. Každý správný hurikán je cyklický, takže se točí okolo středu. Tento střed se u hurikánů nazývá oko.

Názvy tropických cyklon

Cyklón

Pod názvem cyklón jsou známy tropické bouřky v oblasti Indického oceánu, zejména v Bengálském zálivu. Pojem se používá i pro bouře v jižním Indickém oceánu v oblasti ostrovů Mauritius, Réunion Madagaskar.

Hurikán

Pojem hurikán se používá pro tropické cyklóny v Atlantiku, zejména v Karibském moři, v severním Pacifiku (na východ od datové hranice) a v jižním Pacifiku (na východ od 160 stupně zeměpisné délky).

Původ slova hurikán se má odvozovat od jména mayského boha větru Huracan, i když toto spojení není zcela vyjasněno.

Tajfun

Jako tajfun jsou označovány tropické cyklóny v jihovýchodní Asii, v evropských jazycích se jedná o přepis z anglického *typhoon*.

Vznik hurikánu

Hurikán potřebuje ke svému vzniku tři věci. Za prvé to je teplá voda, nejlépe 27 °C, dále vlhký vzduch a za třetí sbíhavé rovníkové větry. Přesto však vznik hurikánů není plně pochopen.

Účinky hurikánu

Síla hurikánu se udává hned, jakmile se zformuje, a to podle Saffir-Simpsonovy stupnice hurikánů. Jedna z největších potíží hurikánů je, že s sebou berou velké množství vody. Čím větší hurikán, tím více vody si sebou nese, takže velké hurikány doslova utopí i vnitrozemí okolo centra hurikánu. Vytrvalé větry ničí budovy, které mohou při větší síle hurikánu i téměř srovnat se zemí, vyvrací stromy a také valí auta. Tyto větry také tlačí z moře veliké vlny, které spolu s vyšším přílivem ničí pláže a způsobují záplavy.

Další charakteristikou hurikánů je, že jako okrajový jev často vytváří tornáda.

Příliv, odliv

Mořský příliv, odliv (či vodní dmутí) je způsobován gravitačním působením okolních vesmírných těles a to především Měsíce a Slunce, ale také odstředivou silou rotace Země. Příliv vzniká na straně přivrácené k Měsíci i na straně k němu odvrácené (jelikož na straně přivrácené k Měsíci je vodní hladina ovlivňována gravitací Měsíce a na straně odvrácené pak odstředivou silou). Příliv a odliv se pravidelně střídají při každé kulminaci Měsíc. Příliv se

opakuje vždy po 12 hodinách a 25 minutách (tzv. půldenní příliv), který každý následující den vrcholí o 50 minut později než předešlého dne.

Můžou nastat dvě zajímavé kombinace, když do celého procesu zakomponujeme i gravitační sílu Slunce. Jestliže se Země, Měsíc a Slunce nacházejí v jedné rovině kolmé k ekliptice (Měsíc je v úplňku či v novu), pak se gravitační účinky Slunce a Měsíce sčítají a příliv je tedy větší. Mluví se o tzv. skočném přílivu. Pokud však spojnice Země-Měsíc a Země-Slunce svírají pravý úhel, potom se výsledné síly působení Měsíce a Slunce odčítají, příliv je menší a my mluvíme o hluchém přílivu.

ZDROJ

Wikipedie otevřená encyklopedie

Obrázek je z google